

Zápis zo zasadnutia pracovnej skupiny ALTHANDEL v Novej Bani dňa 29.1.2024 o 16.00 hod. v zasadačke MsÚ v Novej Bani

Prítomní: Mgr. MVDr. Branislav Jaďud', PhD., MBA, Ing. Marek Uškrt, Anton Medved', Jozef Spurný, Vladimír Šimo, Branislav Medved', Peter Kopernický, Ing. Jozef Spurný, PhDr. Lenka Šubová, Mgr. Peter Konečný, PhD. (prítomný online)

Ospravedlnený: Ing. Anna Faturová

Prizvaní: Mgr. Jana Potocká, Ing. Viktória Valachovičová, Ing. Katarína Lehotská

Predseda pracovnej skupiny privítal prítomných a otvoril pracovné stretnutie. **Cieľom** bolo oboznámenie sa s návrhom lokálneho programu a dohodnutie ďalšieho smerovania a krokov potrebných k realizácii projektu.

Na pracovnom rokovaní bolo:

- zhrnutie obsahu PD a oboznámenie s aktuálnym stavom časti projektu (*prekládka cesty, konzervácia náleziska, prestrešenie náleziska*) v konaniach (stavebnom i územnom)
- rekapitulácia doteraz vyčíslených pravdepodobných nákladov podľa projektovej dokumentácie pre jednotlivé časti:

Náklady projektu z rozpočtov stavebných objektov:

• SO01 Archeologické nálezisko – konzervácia	52 278,54 eur
• SO02 Prestrešenie náleziska	199 104,12 eur
• SO03 Oporné múry, statika a zakladanie	110 852,08 eur
• SO04 Prekládka cesty s dopravným riešením	107 067,37 eur
• SO05 Prekládka plynovodu	19 716,97 eur
• <u>SO06 Prekládka vodovodu</u>	<u>22 465,40 eur</u>
SPOLU:	511 484,48 eur

ROZPOČET IÚI

• Konzervácia a prestrešenie	500 000,00 eur
• Model Potterovho stroja	70 000,00 eur
• <u>Sociálne zázemie (virtuálna realita)</u>	<u>230 000,00 eur</u>
• SPOLU:	800 000,00 eur

Rozdiel: 288 515,52 EUR s DPH na model „ohňového stroja Isaaca Pottera“, sociálne zázemie, expozíciu.

- Vyhodnotenie spracovaných dotazníkov do *Návrhu lokality programu* a následne zaslanie všetkým členom.
- BBSK v rámci projektu „Althandel“ presadzuje v IÚI novostavbu budovy zázemia. Obidve riešenia novostavba alebo využitie skeletu „starého domu“ majú svoje pre a proti. Pri novostavbe je nutné počítať s búracími prácami starých budov (dom, garáž, hospodárske budovy), povoleniami od banského úradu a rizikovej výstavbe na banskej halde. Pokiaľ by sa využil a dispozične zmenil súčasný „starý dom“ mohlo by to proces realizácie naopak urýchliť. Je potrebné, aby bol na „starom dome“ spravený **statický a stavebno-technický posudok**, ktorý by nám jasne odkryl či a do akej miery je ho možné využiť (základy, skelet, časti obvodových múrov, kanalizácia, prípojky vody a ďalšie). Rovnako je potrebné, aby projektant „zakreslil“ **súčasný stav domu (technická dokumentácia)**, aby sme mohli pracovať s dispozičiou zázemia, návrhom miestností pre expozície.
- Naďalej je potrebné komunikovať s riaditeľom sekcie kultúry (pre múzeá) a informovať ho o postupe projektu, smerovaní projektu a jeho potrebe pre región, aby sme stále držali „pri živote“ možnosť participácie BBSK na prevádzke objektu po realizácii projektu „Althandel“. Riaditeľka Pohronského múzea súhlasí a bude v tejto veci nápomocná.
- Podmienky a hodnotiace kritériá samotnej „eurofondovej“ výzvy ostávajú stále veľkou neznámou a môžu zásadne ovplyvniť projekt
- P. Konečný: je nesmierne dôležité obmedzenie množstva funkcií areálu na dve základné a držať sa toho v zadaní pre architekta. Vzhľadom na prístup do lokality a význam lokality nie je vhodné, aby sa v lokalite diali masové podujatia a masové využitie. Do pozornosti treba dať hlavne čo je v lokalite najdôležitejšie, a to: konzervácia a sprístupnenie strojovne v celom rozsahu (prekládka cesty), aby bolo možné plnohodnotne prezentovať archeologický nález a k tomu malá forma expozície (závisí od spôsobu prevádzkovania), ktorá by vysvetľovala nález.
- Pripomienky p. Hrčka (Obnova s.r.o.) k Návrhu lokality programu z dňa 24. 1. 2024:
 1. mesto by malo preveriť poddolovanosť parcel
 2. je nutné určiť kapacitu areálu zo strany objednávateľa
 3. v tejto fáze a pre dodržanie termínov neodporúča archeologicky preskúmať kamenné ložisko západného gápla („bližšie k domu“). Môže ísť o malý projekt do budúcnosti.
 4. pre starý dom je potrebná stavebno-technická štúdia, aby sa preverili možnosti a mieru využitia starej stavby
 5. je potrebné si ujasniť, či sa požaduje od Obnova s.r.o.: virtuálna realita, mobilná aplikácia pre návštevníkov, interaktívne prvky vonkajšej expozície, model „Potterovho“ stroja
- Obnova s.r.o. bude potrebovať 6 – 8 mesiacov na doprojektovanie budovy zázemia a expozície.
- Za nosnú a najvzácnejšiu hodnotu pozemku a areálu by mal byť nesporne považovaný samotný archeologický nález základov strojovne a „príslušenstva“, ktorý musí byť „hlavnou hviezdou“ celého diania.
- Primátor otvoril otázku modelu Potterovho stroja (repliky) – Konečný: vzhľadom na nedostatok fyzických exponátov (alebo nálezov), ktoré sa zachovali z tohto obdobia (takmer nič) pokladám za hlavný prvok expozície (ústredný exponát) model „Potterovho“ stroja a

pomocou neho vysvetliť historickú technológiu čerpania vody pomocou atmosferického parného stroja návštevníkom.

Súčasný malý model nedokáže návštevníkom dostatočne vysvetliť a demonštrovať technológiu, či zodpovedať otázky ohľadne atmosferických a parných strojov. Podľa P. Konečného by mala byť budova expozície navrhnutá tak, aby v nej bol umiestnený stroj a návštevníci si ho mohli podrobne prezrieť.

Model stroja by mal byť pohyblivý, schopný dostatočne demonštrovať princípy fungovania atmosferických strojov. Ak by bol model vonku, tak by rýchlo degradoval, keďže budú použité rovnaké materiály ako na pôvodnom stroji. Aj historicky mal stroj svoju strojoňu.

Mierka stroja podľa možností budovy (1:3, 1:4, 1:5). Stroj bude dvojhľadový podľa úpravy J. E. Fischera von Erlach.

Otázka modelu a prepojenia s budovou je na architekta a konzultáciu s B. Merešom / M. Hrčkom.

- Návrh lokálneho programu je momentálne maximalistický a živý dokument. Kreje sa do finálnej podoby, tak aby sa stanovila základná vízia a aktuálna realita pre potreby projektu IÚI.
- Požiadavky na virtuálnu realitu pre expozíciu je potrebné zdefinovať. Podľa P. Konečného na určitej verzii pracuje B. Mereš.
- B. Medveď zabezpečí kontakt a cenovú ponuku na georadarový prieskum parciel od PROSPECT v rozsahu 1500 m².
- Ak bude lokalita „Althandel“ NKP, tak už budeme povinný jednotlivé kroky konzultovať s pamiatkármi.
- Parkovanie by nemalo byť na HALDE, treba to zachovať ako pôvodne; parkovisko by bolo hore vyššie na mestskom pozemku.
- Otázka celej KANALIZÁCIE Mariánska ulica - príprava bude uskutočnená.
- VO špeciálnym režimom, kt. sa používa pri NKP (za predpokladu, že celý projekt bude riešiť M. Hrčka a dodrží strop 800 000 eur, v opačnom prípade bude potrebné VO na každý úkon zvlášť)
- OZ Nová Baňa v roku 2024 bude financovať konzerváciu v sume 10-tisíc eur. !!! Peniaze z verejnej zbierky NESMÚ byť použité na PD !!!

Prítomní sa spoločne zhodli na uvedených skutočnostiach:

- potrebné vyčleniť finančné prostriedky mesta v kapitálových výdavkoch na zvyšnú projektovú dokumentáciu.
- návrh financovania PD na zvyšné celky areálu podľa projektového zámeru na finančnej komisii a následne na MsZ.
- pomocné práce budú platené z vlastných zdrojov, nakoľko výzvy z IÚI to nezahŕňajú, najlepšie to budeme vedieť podľa podmienok vyhlásení avizovanej výzvy s plánom 06/2024

- Braňo Mereš: oficiálny SL email z mesta na CP na model Potterovho stroja v kooperácii s architektom Michalom Hrčkom (cena, čas)
- Nevyhnutná 2024: konzervácia, prekládka cesty s víziou prestrešenia v nasledujúcom nadväzujúcom období
- Zameranie sa na postupnosť krokov:
 1. model (Mereš)
 2. naprojektovanie domu s prihliadnutím na model (Hrčka)
 3. rozpočet: do ceny 280-tisíc eur a dohodnutie do akej varianty pôjdeme

Záver výsledok stretnutia:

- Reálna CP od Hrčku za doprojektovanie a čas dodania
- Geologický prieskum - NBS verus mesto poslať
- Ak zmena prijatého UZN Rady partnerov BBSK – musíme mať zmenu
- Do MsZ 15.2.2024 zmena rozpočtu – 20 000 eur na PD zvyšok
- Veľvyslanca GB osloviť na spoluprácu ohľadne financovania (napr. model stroja) cez medializáciu

Ďalšie pracovné stretnutie pracovnej skupiny bude naplánované podľa termínov od Obnova s.r.o. a Branislava Mereša.

Zapísala: PhDr. Lenka Šubová

Ing. Marek Uškrt
predseda pracovnej skupiny